

«ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁ» ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՈՐՈՇ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ

Սելիի Տեր-Թորոսյան

ԵՊՀ քրեական իրավունքի ամբիոնի հայցորդ,

«Հ գլխավոր դատախազության ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման գործերով վարչության դատախազ

«Պաշտոնատար անձ» հասկացության բովանդակության բացահայտումն ունի ինչպես տեսական, այնպես էլ գործնական կարևոր նշանակություն: Դա պայմանավորված է մի շարք հանգամանքներով, մասնավորապես՝ գործող իրավական ակտերում նշված հասկացության կիրառումը և դրա մեկնաբանության բացակայությունը, նոր իրավական ակտերի ընդունումը, որոնցում «պաշտոնատար անձ» հասկացությունն ընդգրկում է մինչ այդ ընդունված իրավական ակտերում կիրառվող նշված հասկացության բովանդակությունից տարբերվող՝ անձանց այլ շրջանակ, որն առաջացնում է իրավական անորոշություն և ընդգծում բովանդակությանն անդրադառնալու կարևորությունը:

Ինչպես նշում է Դ.Ն. Բախրախը. «Ցավոք «պաշտոնատար անձինք» հասկացության միասնական սահմանում չկա թե՛ դաշնային օրենսդրության (ՌԴ), թե՛ իրավագիտության մեջ, չնայած որ այն օգտագործվում է թե՛ սահմանադրական, թե՛ վարչական, թե՛ քրեական իրավունքում, ինչպես նաև իրավունքի այլ ճյուղերում»¹:

«Հ Սահմանադրությամբ և օրենսդրական այլ ակտերով բազմիցս կիրառվում է «պաշտոնատար անձ» հասկացությունը: Սակայն Սահմանադրությամբ չի տրվում այդ հասկացության սահմանումը: Քննարկվող հասկացության սահմանում չի տրվում նաև «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով (տույն օրենքի 34-րդ հոդվածն անդրադարձ է կատարում միայն «հայտարարատու պաշտոնատար անձ» հասկացությանը): «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետն անդրադառնում է «պաշտոնատար անձ» հասկացությանը, սակայն նշված սահմանումը տարածվում է միայն օրենքի կարգավորման առարկան կազմող ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթի հետ կապված հարաբերությունների վրա: ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում 2020 թվականին կատարված փոփոխությունների արդյունքում սահմանվեց միայն «բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց» շրջանակը:

Ստեղծված իրավիճակի հիմնական պատճառն այն է, որ իրավագիտության ոլորտում դեռևս մշակված չէ քննարկվող հասկացության միասնական սահմանում: Մինչդեռ իրավունքի բոլոր ճյուղերի համար պաշտոնատար անձ հասկացության միասնական սահմանման անհրաժեշտությունն ակնհայտ է: Այդպիսի սահմանումը պետք է լինի ընդհանրական, իսկ անհրաժեշտության դեպքում հասարակական հարաբերությունների առանձին ոլորտներ կարգավորող օրենսդրական ակտերում կարող են մտցվել որոշակի ճշգրտումներ²:

«Հ քրեական օրենսգրքի տեսանկյունից պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմնի ծառայողին պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործության սուբյեկտ համարելու կարևոր չափանիշ է այն, որ տվյալ անձը պետք է օժտված լինի իրավական նշանակություն ունեցող իրավահարաբերություններ առաջացնող, դադարեցնող կամ փոփոխող գործողություններ կատարելու լիազո-

¹ Бахрах Д.Н. Административное право России, М., 2000, с.155:

² Տե՛ս նույն տեղում, էջ 156:

րութեամբ: Հետևաբար, պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների սուբյեկտ կարող է համարվել այն պետական ծառայողը, ով իրավունք ունի պետական կամ տեղական ինքնակառավարման հիմնարկության, կազմակերպության կամ ձեռնարկության անունից պաշտոնական փաստաթղթեր տրամադրելու քաղաքացիներին և դրանով իսկ կարգավորելու նրանց վարքագիծը:

ՀՀ Սահմանադրական դատարանը, ՍԴՈ–882 որոշմամբ անդրադառնալով հատուկ սուբյեկտ հասկացությանը, արձանագրում է, որ քրեական օրենսգիրքը հանցակազմի ընդհանուր սուբյեկտներից առանձնացնում է հատուկ սուբյեկտներին: Հատուկ սուբյեկտն իր պաշտոնական, ծառայողական կամ մասնագիտական գործունեության բերումով հանրորեն վտանգավոր այնպիսի գործողություն (անգործություն) կատարող անձն է (օր.՝ պաշտոնատար անձը, զինծառայողը, բժիշկը, դատավորը, դատախազը և այլն), որպիսին չեն կարող կատարել այլ անձինք: Այդպիսի անձանց հատուկ սուբյեկտներ ճանաչելը բխում է ոչ թե նրանց սեռից, ռասայից, մաշկի գույնից, լեզվից, կրոնից, քաղաքական կամ այլ համոզմունքից, ազգային կամ սոցիալական ծագումից, ազգային փոքրամասնությանը պատկանելուց, ծննդից, գույքային կամ այլ դրությունից, որը կհակասեր օրենքի առջև բոլորի հավասարության սկզբունքին (ՀՀ Սահմանադրության 14.1–րդ հոդվածի 1–ին մաս և օրենսգրքի 6–րդ հոդված), այլ, որովհետև հանրորեն վտանգավոր նման արարքները կարող են կատարվել միայն այդ անձանց կողմից¹:

ՀՀ քրեական օրենսգրքում պաշտոնատար անձանց կողմից կատարվող հանցանքները հիմնականում նախատեսված են 11-րդ բաժնի («Պետական իշխանության դեմ ուղղված հանցագործությունները») գլուխներ 29-ում («Պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունները») և 31-ում («Արդարադատության դեմ ուղղված հանցագործությունները»): Նշված անձանց կողմից կատարվող հանցավոր որոշ արարքներ նախատեսված են նաև ՀՀ քրեական օրենսգրքի այլ բաժիններում և գլուխներում: Այսպես, օրինակ՝ քր. օր.-ի 179-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետը պատասխանատվություն է սահմանում պաշտոնական դիրքն օգտագործելով յուրացում կամ վատնում կատարելու համար, 187-րդ հոդվածով («Օրինական ձեռնարկատիրական կամ այլ տնտեսական գործունեությանը խոչընդոտելը») նախատեսված հանցագործության սուբյեկտն է համապատասխան պաշտոնատար անձը և այլն: Նշված բոլոր արարքները, ըստ էության, պաշտոնական լիազորությունները չարաշահելու կամ անցնելու կոնկրետ դրսևորումներ են, որոնք նախատեսված են հատուկ հանցակազմերով և ուղնթում են հասարակական տարբեր հարաբերությունների դեմ:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ պաշտոնատար անձինք են՝

1) մշտապես, ժամանակավորապես կամ առանձին լիազորությամբ իշխանության ներկայացուցչի գործառույթներ իրականացնող անձինք:

2) պետական մարմիններում, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, դրանց կազմակերպություններում, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերում, Հայաստանի Հանրապետության այլ գործերում և զինվորական միավորումներում մշտապես, ժամանակավորապես կամ առանձին լիազորությամբ կազմակերպական-տնօրինչական, վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող անձինք:

Միևնույն ժամանակ, պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների այն ծառայողները, ովքեր զուտ մասնագիտական գործառույթներ են իրականացնում (օրինակ, բժիշկը՝ վիրահատություն, հիվանդության ակտորոշում, բուժում իրականացնելիս, դասախոսը՝ դասախոսություն կարդալիս կամ գործնական պա-

¹ Տե՛ս ՍԴՈ–882, 11 մայիսի, 2010 թ, 7-րդ կետ:

րապնունք անցկացնելիս և այլն), քննարկվող հանցագործությունների սուբյեկտ չեն հանդիսանում:

«Վճռաբեկ դատարանը 2018 թվականի դեկտեմբերի 14-ի թիվ ԵԷՂ/0040/01/16 որոշմամբ նշել է. «14.(...) Անդրադառնալով այն իրավական հարցին, թե արդյոք բժշկական գործունեության ոլորտի աշխատողը (բուժաշխատողը) կարող է համարվել պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործությունների, մասնավորապես՝ կաշառք ստանալու հանցակազմի սուբյեկտ՝ Վճռաբեկ դատարանը փաստում է, որ վերջինս զուտ իր մասնագիտական գործառնություններն իրականացնելիս պաշտոնատար անձի կարգավիճակ չունի: Սակայն բժշկական գործունեության ոլորտում մշտապես, ժամանակավորապես կամ հատուկ լիազորությամբ կազմակերպական-տնօրինչական և վարչատնտեսական գործառնություններ իրականացնող անձինք կարող են քննարկվող կարգավիճակն ունենալ:

Բժշկական գործունեության ոլորտում կազմակերպական-տնօրինչական գործառնությունները մասնավորապես ներառում են պետական մարմնի, պետական կամ տեղական հիմնարկի (դրա կառուցվածքային ստորաբաժանման) աշխատանքային կոլեկտիվի կամ իր ծառայողական ենթակայության ներքո գտնվող անձանց ղեկավարումը, կադրային կազմի ձևավորման կամ աշխատանքային գործառնությունների, ծառայություն անցնելու կարգի սահմանումը, խրախուսման և պարգևատրման միջոցների, կարգապահական տույժերի կիրառումը, ինչպես նաև իրավական նշանակություն ունեցող կամ իրավական հետևանքներ առաջացնող որոշումների ընդունումը (օրինակ՝ անձի աշխատունակության, առողջական վիճակի վերաբերյալ փաստաթուղթ տալը, փորձագիտական հանձնաժողովի կամ զորակոչային հանձնաժողովի աշխատանքներին մասնակցելու հետ կապված լիազորություններ իրականացնելը)»¹:

«Քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ քր. օր.-ի հոդվածներ 311-ով (կաշառք ստանալը), 311.2-ով (իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունը օգտագործելը), 312-ով (կաշառք տալը), 312.2-ով (իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունն օգտագործելու համար ապօրինի վարձատրություն տալը) և 313-ով (կաշառքի միջնորդությունը) նախատեսված հանցակազմերի իմաստով պաշտոնատար անձինք են նաև՝ 1) օտարերկրյա պետության՝ տվյալ պետության ներպետական իրավունքին համապատասխան՝ պետական պաշտոնյայի գործառնություններ իրականացնող անձինք, ինչպես նաև օտարերկրյա պետության օրենսդիր մարմնի կամ վարչական լիազորություններ իրականացնող որևէ ներկայացուցչական մարմնի անդամները: 2) միջազգային կամ վերազգային հանրային կազմակերպության կամ մարմնի, որի անդամ է Հայաստանի Հանրապետությունը, պաշտոնյաները կամ այդ կազմակերպության կամ մարմնի կանոնակարգերով նախատեսված դեպքերում պայմանագրերով աշխատողները կամ այլ անձինք, որոնք կատարում են նման պաշտոնյաների կամ աշխատողների կողմից իրականացվող գործառնություններին համապատասխանող գործառնություններ: 3) միջազգային կամ վերազգային կազմակերպության, որի անդամ է Հայաստանի Հանրապետությունը, խորհրդարանական վեհաժողովի կամ նման գործառնություն իրականացնող այլ մարմնի անդամները: 4) միջազգային դատարանի, որի իրավասությունն ընդունել է Հայաստանի Հանրապետությունը, դատական գործառնություններ իրականացնող անդամները կամ պաշտոնյաները: 5) օտարերկրյա պետությունների դատարանների երկվյալ ատենակալները:

Սույն հոդվածի 3-րդ մասով ամրագրված է, որ հոդվածով սահմանված «պաշտոնատար անձինք» հասկացությունը կիրառելի է միայն «Քրեական օրենսգրքի 29-րդ գլխի համար («Սույն գլխում պաշտոնատար անձինք են...»): Սակայն, ինչպես նշվեց, պաշտոնատար անձանց պատասխանատվության միջոցներ են սահմանված նաև «Քրեական օրենսգրքի այլ գլուխների հոդվածներով, և այդ հոդ-

¹ <https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?docID=133945>:

վածները գործնականում կիրառվում են:

Արդյունքում ստացվում է, որ քննարկվող դեպքերում կիրառվում է օրենքի անալոգիա, այսինքն՝ անալոգիայով կիրառվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդվածի սահմանումը: Մինչդեռ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասով ամրագրված կարգավորմամբ անընդունելի է համարվում անալոգիայի կիրառումը, մասնավորապես՝ քրեական օրենքն անալոգիայով կիրառելն արգելվում է:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 308-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ձևակերպումից հետևում է նաև, որ պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործության սուբյեկտ համարվում է այն անձը, ով կազմակերպական-տնօրինչական կամ վարչատնտեսական գործառույթներն իրականացնում է ժամանակավորապես կամ հատուկ լիազորությամբ: Միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ համապատասխան լիազորություններն այս անձանց պետք է տրված լինեն օրենքով սահմանված կարգով: Հակառակ դեպքում նշված անձինք պետական ծառայության դեմ ուղղված հանցագործության սուբյեկտ չեն հանդիսանա: Ղա նշանակում է, որ համապատասխան լիազորությունները, որպես կանոն, պետք է վերապահված լինեն պաշտոնատար անձին միայն գրավոր ձևով: Հակառակ պարագայում հնարավոր չի լինի հստակ հիմքերով անձին դասել պաշտոնատարների շարքը: Այս կանոնից, թերևս, կարող է լինել միայն մեկ բացառություն՝ կապված զինվորական ծառայության առանձնահատկությունների հետ: Մասնավորապես, զինծառայողին պետ նշանակելու հրամանի գրավոր ձևը ոչ միշտ է պարտադիր¹:

Հարկ է նշել նաև, որ քննարկվող հանցագործությունների առումով պարտադիր չէ, որ հանցանքը կատարելու պահին պաշտոնատար անձը ցուցադրի իշխանության արտաքին բաղադրիչները (համազգեստ հագած լինի, վկայական ներկայացնի և այլն): Միևնույն ժամանակ, անհրաժեշտ է, որ հանցավորը հանդես գա որպես պաշտոնատար անձ, ընկալվի շրջապատի և տուժողի կողմից հենց որպես այդպիսին²:

Այս առումով որոշակի բարդություն է առաջացնում այն դեպքերի որակումը, երբ անձը փաստացի իրականացնում է պաշտոնատար անձի պարտականություններ՝ դրա համար օրինական որևէ հիմք չունենալով: Մինչխորհրդային դատական պրակտիկայում, ինչպես նշում է Ա.Վ. Գալախովան, «... ընդունված էր այն մոտեցումը, որ անձը կարող է համարվել պաշտոնական հանցագործության սուբյեկտ ոչ միայն այն դեպքերում, երբ օրենքով սահմանված կարգով ձանաչվել է որպես պաշտոնատար անձ, այլև՝ երբ իր գործունեության բնույթով իրականացնում է նման անձին բնորոշ գործառույթներ»: Նման անձանց շարքին հեղինակը դասում է, օրինակ, հասարակության հասարակական կարգի պահպանության պարտականություններ իրականացնող ներկայացուցիչներին³:

Քրեական իրավունքի ներկայիս հայեցակարգում և իրավակիրառ ժամանակակից պրակտիկայում, սակայն, արդարացիորեն ձևավորվել և գործում է հակառակ մոտեցումը, որի համաձայն պաշտոնատար (ուստի և՛ պաշտոնական հանցագործության սուբյեկտ) կարող է համարվել միայն այն անձը, ով օրենքով սահմանված հիմքերով օժտված է համապատասխան լիազորություններով⁴:

Հարկ է նկատել, որ 2021 թվականին ընդունված ՀՀ քրեական նոր օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 20-րդ կետով որպես ընդհանուր դրույթ սահմանված է պաշտոնատար անձ հասկացությունը: Մասնավորապես՝

¹ Տե՛ս **Квициния А.К.** Проблемы ответственности за должностные преступления: Дис... д-ра юрид. наук. Сухуми, 1990, էջ 84:

² Տե՛ս **Снежко А.С.** Превышение должностных полномочий: Дис... канд. юрид. наук. Краснодар, 2004, էջ 101:

³ Տե՛ս **Галахова А.В.** О понятии представителя власти // Сборник статей адъюнктов и соискателей. М., 1967, էջ 81:

⁴ Տե՛ս ՀՀ քրեական իրավունք: Հատուկ մաս: Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2012, էջեր 785-786:

ա. հանրային ծառայող, հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձ, պետական, պետական կառավարման համակարգի, տեղական ինքնակառավարման մարմնի, պետության կամ համայնքի կողմից ստեղծված ոչ առևտրային կազմակերպության կամ հիմնարկի անունից հանդես գալու լիազորություն ունեցող կամ դրանց անունից իրավունք, պարտականություն կամ պատասխանատվություն առաջացնող գործառույթներ իրականացնող անձ,

բ. այլ պետության հանրային իշխանության ոլորտում, օրենսդիր, գործադիր կամ դատական իշխանության ոլորտում մշտապես, ժամանակավորապես կամ հատուկ լիազորությամբ պաշտոն զբաղեցնող կամ ծառայություն իրականացնող կամ այդ կառույցի անունից հանդես գալու լիազորություն ունեցող անձ կամ իրավունք, պարտականություն կամ պատասխանատվություն առաջացնող գործառույթներ իրականացնող անձ,

գ. միջազգային կամ վերապետական հանրային կազմակերպությունում կամ կառույցում մշտապես, ժամանակավորապես կամ հատուկ լիազորությամբ պաշտոն զբաղեցնող կամ ծառայություն իրականացնող կամ նշված կազմակերպության կամ կառույցի անունից հանդես գալու լիազորություն ունեցող անձ կամ դրանց անունից իրավունք, պարտականություն կամ պատասխանատվություն առաջացնող գործառույթներ իրականացնող անձ,

դ. միջազգային կամ վերապետական միջազգային կազմակերպության ներկայացուցչական մարմնի կամ նման գործառույթ իրականացնող կառույցի ներկայացուցիչ,

ե. միջազգային դատարանում մշտապես, ժամանակավորապես կամ հատուկ լիազորությամբ պաշտոն զբաղեցնող կամ ծառայություն իրականացնող կամ դատարանի անունից հանդես գալու լիազորություն ունեցող անձ կամ դրա անունից իրավունք, պարտականություն կամ պատասխանատվություն առաջացնող գործառույթներ իրականացնող անձ,

զ. այլ պետության կամ միջազգային դատարանի երդվյալ ատենակալ:

Ստացվում է, որ որպես ընդհանուր դրույթ կիրառված պաշտոնատար անձ հասկացության բովանդակությունը տարածվում է բոլոր այն նորմերում, որոնցում այն կիրառվում է, ինչն առավել արդարացված է:

Սակայն հարկ է նկատել, որ քննարկվող նորմն ունի վերախմբագրման անհրաժեշտություն: Մասնավորապես՝ նորմի ա) ենթակետով որպես պաշտոնատար անձ սահմանվում են և՛ հանրային ծառայողը, և՛ հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձը: «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հանրային ծառայությունը հանրային իշխանության մարմիններին Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքներով վերապահված լիազորությունների իրականացումն է, որն ընդգրկում է պետական ծառայությունը, համայնքային ծառայությունը և հանրային պաշտոնները:

Այսինքն՝ հանրային պաշտոնը և հանրային ծառայությունը հարաբերակցվում են այնպես, ինչպես մասը և ամբողջը, հետևաբար՝ հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձը հանրային ծառայող է, և քննարկվող նորմում հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձին առանձնացնելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

Բացի այդ, նշված նորմով ամրագրված կարգավորումը թերի է նաև այն տեսանկյունից, որ նախատեսել է այնպիսի սահմանում, որի շրջանակներում չի կարող ընդգրկվել օրինակ՝ բժշկական գործունեության ոլորտի այն աշխատողը, ով նշված ոլորտում մշտապես, ժամանակավորապես կամ հատուկ լիազորությամբ կազմակերպական-տնօրինչական և վարչատնտեսական գործառույթներ է իրականացնում, և ով կարող է դիտարկվել օրինակ՝ որպես կաշառք ստանալու հանցակազմի սուբյեկտ:

Հարկ է նկատել սակայն, որ ՀՀ քրեական նոր օրենսգրքի 272-րդ հոդվածը պատասխանատվություն է նախատեսում մասնավոր ոլորտում կաշառք ստանալու համար, և այս հանցակազմի սուբյեկտային կազմի մեջ, ի թիվս այլոց, նախատեսված է նաև Հայաստանի Հանրապետության կամ այլ պետության առևտրային կամ

այլ կազմակերպության աշխատողը, ով իրավամբ կարող է լինել նաև բժշկական գործունեության ոլորտի աշխատողը, հետևաբար՝ չնայած այն հանգամանքին, որ նոր օրենսգրքով բժշկական գործունեության ոլորտի աշխատողը պաշտոնատար անձ չի համարվում, սակայն կարող է դիտարկվել որպես մասնավոր ոլորտում կաշառք ստանալու սուբյեկտ:

Բայց խնդիրն ամբողջովին չի լուծվում, քանի որ բժշկական գործունեության ոլորտի աշխատողը նոր կարգավորմամբ արդեն չի կարող դիտարկվել որպես պաշտոնատար անձ, և հետևաբար՝ պետական ծառայության դեմ (նոր օրենսգրքով հանրային ծառայության շահերի դեմ) ուղղված հանցագործությունների սուբյեկտ, որպիսի մոտեցումը, կարծում ենք, արդարացված չէ:

Այսպիսով, հիմք ընդունելով վերոշարադրյալը, գտնում ենք, որ անհրաժեշտ է քննարկվող նորմը ձևակերպել այնպես, որ այն նախատեսի բժշկական գործունեության ոլորտի աշխատողին որպես հանրային ծառայության շահերի դեմ ուղղված հանցագործությունների սուբյեկտ դիտարկելու հնարավորությունը և բացառի նույնաբովանդակ հասկացությունների կրկնությունը:

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ, КАСАЮЩИЕСЯ ПОНЯТИЯ “ДОЛЖНОСТНОГО ЛИЦА”

Нелли Тер-Торосян

Соискатель кафедры уголовного права ЕГУ,

Прокурор по управлению по взысканию имущества незаконного происхождения Генеральной прокуратуры РА

В научной статье анализировано понятие “должностного лица” и указаны особенности содержания этого понятия в разных правовых актах. Анализ содержания понятия «должноастное лицо» основан на изучении как теоретической литературы, так и прецедентного права.

CERTAIN ISSUES RELATED TO THE NOTION OF “OFFICIAL”

Nelly Ter-Torosyan

Applicant for the YSU Chair of Criminal Law,

Prosecutor of the department for confiscation of property of illicit origin of the RA Prosecutor General's office

The notion of “official” was analyzed in the scientific article. The peculiarities of the content of this concept in different legal acts were referred to. The analysis of the content of the concept of “official” is based on the study of both theoretical literature and case law.

Բանալի բառեր. *պաշտոնատար անձ, հատուկ սուբյեկտ, ՀՀ քրեական օրենսգիրք, օրենսդրություն, հանրային ծառայող, հանրային պաշտոն, բժշկական գործունեություն:*

Ключевые слова: *должностное лицо, специальный субъект, Уголовный кодекс РА, законодательство, госслужащий, публичная должность, медицинская деятельность.*

Key words: *official, special subject, Criminal code of RA, legislation, public employee, public office, medical activity.*